

Eesti Klubi ühiskondlikust ORIENTATSIOONIST

On väga meeldiv tõdeda, et Eesti Klubi on uue juhatuse ja presidendiga suutnud lühikese ajaga senisest vaikelust välja astuda eesti ühiskondliku elu areenile juba eeldatavalt tõsise tegijana. Kuid vaatamata kavandatud huvitavatele üritustele ja arutatavate teemade kaalukusele on ka Eesti Klubi ees oht muutuda ja jäädagi kitsa klubilise tegevuse ringi. Selliseid klubisid on Eestis ja mujalgi maailmas palju, kus kokkutulnud räägivad isekeskis tarka ja vajalikku juttu, kuid jutt ja vastuvõetud seisukohad/otsused ei leia resonantsi ühiskonnas.

On vist ütlematagi selge, et kõik ühingud, organisatsioonid, klubid jne, kes tahavad veidikenegi kaasa aidata kodanikuühiskonna tekkimisele/tekitamisele, ei saa jääda täielikult apoliitiliseks, vaid peavad end tegema nähtavaks ja kuuldavaks võimalikult suuremale hulgale kodanikest, peavad päevakajaliselt reageerima ühiskonnas (valitsuses, riigikogus, ministriumites, ajakirjanduses, ärimaailmas jne) tekitatud valupunktidele ja ebakohtadele, peavad kartmatult välja ütleva oma seisukoha, mis soovitatavalt peaks ühtima rahva õigustatud ootustega ja õiglustundega. Ainult sel juhul on lootust meilgi leida ühiskonnas toetust ja kandepinda ning õigustada oma kõlavat nime – EESTI KLUBI.

Kasvõi näiteks praegu, kus kogu Eesti rahvas on nõrdimusest keeletu, kus ka enamik ajalehti (ka kinnimakstuid!?!)) ei suuda varjata oma pahameelt Riigikogu järjekordse arrogantse ahnitsemise pärast, ei peaks ka Eesti Klubi vaikima! Ma olen kaugel sellest, et kutsuda meie Klubi üles asuma konfrontatsiooni valitsuse, ministriumite või Riigikoguga, kuid oma selge ühiskondliku orientatsiooni peaks Eesti Klubi välja töötama ja avalikult teatavaks tegema. See võiks olla nn. „pehme poliitika“, mis väldib teravusi ja süüdistusi, kuid on järjekindel oma nõudmistes kodanikuühiskonna põhimõtetest lähtudes. Eestis on hetkel vaba nn. „ühiskonna valvekoera“ roll, mille täitmiseks ei sobiks keegi paremini kui Eesti Klubi (juba oma nime poolest!). See oli lihtsalt uitmõte, mida ma ei võtnudki täie tõsidusega.

Täie tõsidusega teen aga ettepaneku arutada mõnel järgnevatel juhatuse koosolekutest Eesti Klubi ühiskondlikku (kui ei meeldi sõna – poliitilist!) orientatsiooni ning määratleda Klubi roll ja koht tänase Eesti igapäevaelus. Võimalik, et juhatuse poolt vastuvõetud seisukoht nõuab ka hilisemat vanematekogu heakskiitu.

Tean, et sõna „poliitiline“ ei ole vastuvõetav paljudele Eesti Klubi liikmetele, võib-olla just selletõttu, et „poliitikaks“ on millegipärast hakatud nimetama kogu seda inetust (mudamaadlus, poriga pildumine, skandaalid, korrupsioon, moraalne madalseis jne), mis „poliitilistes ringkondades“ tegelikult toimub. Kuid „poliitikal“ on olemas ka oma helgem pool, just selline, mis puudutab rahva kui kõrgema võimukandja ja subjekti rolli kodanikuühiskonnas, rahva elujõu ja järjepidevuse säilitamisel, turvalise ja lastesõbraliku elukeskkonna kujundamisel, maaelu kui rahvuse igikestvuse hälli taastamisel jne.

Just selle helgema „poliitilise“ poolega kutsungi Eesti Klubi üles liituma ning tegema seda veendunult ja täie häälega kuulutades.

Kui minu arutlus peaks tekitama mõtteid, kas siis pooldavaid või vastakaid, oleksin väga rõõmus, kui see teema leiaks käsitlust esialgu meie oma kitsas ringis, hiljem aga suurema ringi (vanematekogu) poolt.

Võtan endale julguse saata see sõnum Eesti Klubi juhatuse liikmetele. Paluks mitte kiirustada „ei“ ütlemisega, vaid seda ettepanekut sügavamalt ja sisuliselt kaaluda enne oma arvamuse avaldamist. Arvatavasti mitte keegi meist ei taha ju, et Eesti Klubi peale esimese tõsisema sammu astumist asuks samasse ritta paljude teiste aatelite ühendustega, kellest keegi midagi ei tea ega pole neist kunagi kuulnud. Kui Eesti Klubi tahab esialgu kasvõi formaalselt hakata mängima mingitki juhtivat rolli eesti ühiskonnas ja teiste omataoliste seas, ei tohi me jääda kabinetivaikusse ega kuulutama oma tingimusteta apoliitilisust. Ühiskonnas saab tegusalt osaleda ainult selle reegleid järgides, olenemata sellest, kas need meile meeldivad või mitte. Kui meie ühiskonnast tahetakse teha ja ongi juba tehtud manipuleerimise objekt teatud valitseva kildkonna käes, siis on kõigi kodanike kohus sellistele tendentsidele vastu astuda, Eesti Klubil oma põhikirjajärgsete kohustuste tõttu aga eriti. Ma kordan veelkord, ka „pehme poliitikaga“ on võimalik palju korda saata, aga selleks peab olema väga järjekindel.

Pika jutu kirjutamise ja „intriigi“ tekitamise pärast vabandades, edukat mõttetööd soovides, lugupidamisega Valter Säask